

Onderwerp Afspraken MRA Duurzaamheid Top 15 oktober 2021	
Nummer	2021/466195
Portefeuillehouder	Berkhout, R.A.H.
Programma/beleidsveld	4.1 Duurzame stedelijke ontwikkeling
Afdeling	PG
Auteur	Ruijter, J. de
Telefoonnummer	023-5113444
Email	jderuijter@haarlem.nl
Kernboodschap	Op 15 oktober 2021 staat de Duurzaamheid Top gepland, tijdens deze Top maken overheden, het bedrijfsleven, kennisinstellingen en andere stakeholders samen afspraken op het niveau van de Metropoolregio van Amsterdam (MRA). Het college van Haarlem laat de MRA weten op vier afspraken gezamenlijk met medeoverheden tot de genoemde uitwerkingsbesluiten te willen komen. Met het uitspreken van steun voor de voorgelegde afspraken wordt bereikt dat op vijf thema's een forse impuls aan de gemeenschappelijke duurzaamheidsambities kan worden gerealiseerd. Via deze afspraken wordt een concrete bijdrage geleverd aan de ambities met betrekking tot verduurzaming en innovatie door niet te blijven steken in intenties, maar gezamenlijk concrete richtinggevende besluiten te nemen. Met dit collegebesluit heeft het college van Haarlem onderzocht aan welke afspraken de gemeente Haarlem invulling kan geven. Hierbij is gekeken in hoeverre de afspraken van toepassing zijn, de financiële haalbaarheid en inzet vanuit de ambtelijke organisatie.
Behandelveorstel voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter informatie naar de commissie Beheer van 7 oktober 2021.
Relevante eerdere besluiten	Collegebesluit 'Vaststellen Actieplan Maatschappelijk Verantwoord' (<u>2018/181924</u>) in commissie Beheer van 28 juni 2018

Besluit College d.d. 14 september 2021	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: 1. Het college onderschrijft de ambitie om op de Duurzaamheid Top van 15 oktober samen met MRA overheden, bedrijven en andere relevante stakeholders op de vijf voorgelegde onderwerpen tot zo concreet mogelijke afspraken te komen om op die manier een impuls te geven aan een duurzaam herstel uit de coronacrisis. 2. Hieronder wordt per afspraak van de Duurzaamheid top het standpunt van het college weergegeven. 1. De afspraak 'Convenant Green Deal Houtbouw' wordt vanwege de omvang middels een apart collegebesluit behandeld (kenmerk 2021/418146). 2.1 Het college gaat zich inspannen, onder de voorwaarde dat het Strategisch Plan Afvalscheiden 2.0 (SPA) met voldoende middelen gefinancierd kan worden, om toe te werken naar meer hoogwaardige inzameling van textiel met minimaal 7 kilogram per inwoner per jaar in 2025; 2.2 Het college van Haarlem neemt de handreiking klimaatneutrale en circulaire inkoop bedrijfskleding niet mee, want de bedrijfskleding is begin 2021 al aanbesteed. Haarlem boekt inmiddels goede resultaten op lokaal inkopen en loopt hiermee vooruit op de MRA. 2.3 Het college gaat onderzoeken binnen de huidige contracten met onze partners naar ruimte om aansluiting te vinden op de laatste technische ontwikkelingen en samenwerkingsinitiatieven, binnen de MRA, op het gebied van textielsortering en -verwerking. 3. Het college onderschrijft dat het actief betrokken en (mede)verantwoordelijk wil zijn voor het aanjagen van en het meebouwen aan de software en orgware van de fietsinfrastructuur en daarmee voor het verder stimuleren van het fietsgebruik. • de ondertekening in oktober van het daarop gerichte overkoepelende convenant (onder het voorbehoud dat er op dat moment een afspraak is over de benodigde basisfinanciering voor de uitvoering daarvan); • deelname aan de Green Deal Fiets MRA in de rol van: ○ lid kopgroep ○ sprinter- kind en fiets klimmer ○ sprinter - fietsvriendelijke arbeidsvoorwaarden
---	--

	• het actief verkennen van de raakvlakken tussen de eigen beleidsprioriteiten en de onder dat convenant in uitwerking zijnde specifieke afspraken (gericht op resp. het openen van fietsservicepunten, op het stimuleren van werknemers om de fiets te gebruiken, op de vorming van een regionaal fiets kenniscluster en op het stimuleren van het fietsgebruik van kinderen) en van de mogelijkheden om daarop aan te sluiten. 4.1 Het college van Haarlem onderschrijft het terugdringen van wegwerpplastic(cups) bij evenementen. De gemeente Haarlem heeft sinds 2020 eigen duurzame vergunningsvoorwaarden, waarbij organisatoren zelf het passende circulaire systeem kunnen kiezen. 4.2 Het college zet zich in om het hergebruik van (moeilijk) recyclebaar plastics te bevorderen door in de komende jaren bij tenminste één project met betrekking tot de inkoop van straatmeubilair in de openbare ruimte als eis te hanteren dat bij de toepassing van plastics gebruik wordt gemaakt van een substantieel percentage (moeilijk) recyclebaar plastics. 5. Het college herbevestigt de eerder in 2018 vastgelegde intentie om tot circulair opdrachtgeven en inkopen in de MRA te komen (2018/181924) door aan te geven dat in 2022 over de voortgang op de klimaatneutrale circulaire inkoop aan de MRA wordt gerapporteerd en door te bevestigen dat met actieve inzet wordt bereikt dat in 2025 50% van alle inkoop door de eigenorganisatie klimaatneutraal en circulair plaats heeft zoals in 2018 al is voorgenomen. Het college stemt er daarnaast mee in dat de handreikingen op de tien inkooppakketten die er eind 2022 liggen, alsmede handreikingen die op inkooppakketten die in de komende jaren worden opgeleverd, worden verspreid binnen de eigen organisatie, zodat de opdrachtgevers binnen de eigen organisatie deze kunnen gebruiken bij inkoop- en aanbestedingstrajecten binnen dat inkooppakket of om samenwerking te zoeken met andere MRA-partijen die met soortgelijke trajecten bezig zijn. de secretaris, de burgemeester,
--	--

1. Inleiding

Op 15 oktober 2021 staat de Duurzaamheid Top gepland, tijdens deze Top maken overheden, het bedrijfsleven, kennisinstellingen en andere stakeholders samen afspraken op het niveau van de Metropoolregio van Amsterdam (MRA).

Voor de Top heeft de MRA vijf afspraken geformuleerd, deze hebben betrekking op thema's die op het snijvlak liggen van duurzaamheid en onderwerpen als mobiliteit, economie, bouwen en wonen. Drie van de afspraken (circulaire houtbouw, circulair textiel en de MRA als fietsmetropool) zijn zogenoemde Green Deals. Kern daarvan is dat daarbij ook het bedrijfsleven, kennisinstellingen en andere stakeholders zijn betrokken. Behalve deze Green Deals zijn voor de Duurzaamheid Top 2021 ook twee afspraken uitgewerkt vanuit het MRA programma circulaire economie. De eerste richt zich op een MRA-brede inzet op de toepassing van circulaire plastics, de tweede op de concretisering van in 2018 gemaakte afspraken rond circulair inkopen.

Met dit collegebesluit heeft het college van Haarlem onderzocht aan welke afspraken de gemeente Haarlem invulling kan geven. Hierbij is gekeken in hoeverre de afspraken van toepassing zijn, de financiële haalbaarheid en inzet vanuit de ambtelijke organisatie.

De afspraak 'Convenant Green Deal Houtbouw' wordt vanwege de omvang middels een apart collegebesluit behandeld.

2. Besluitpunten college

1. Het college onderschrijft de ambitie om op de Duurzaamheid Top van 15 oktober samen met MRA overheden, bedrijven en andere relevante stakeholders op de vijf voorgelegde onderwerpen tot zo concreet mogelijke afspraken te komen om op die manier een impuls te geven aan een duurzaam herstel uit de coronacrisis.
2. Hieronder wordt per afspraak van de Duurzaamheid top het standpunt van het college weergegeven.
 1. De afspraak 'Convenant Green Deal Houtbouw' wordt vanwege de omvang middels een apart collegebesluit behandeld (kenmerk 2021/418146).
 - 2.1 Het college gaat zich inspannen, onder de voorwaarde dat het Strategisch Plan Afvalscheiden 2.0 (SPA) met voldoende middelen gefinancierd kan worden, om toe te werken naar meer hoogwaardige inzameling van textiel met minimaal 7 kilogram per inwoner per jaar in 2025;
 - 2.2 Het college van Haarlem neemt de handreiking klimaatneutrale en circulaire inkoop bedrijfskleding niet mee, want de bedrijfskleding is begin 2021 al aanbesteed. Haarlem boekt inmiddels goede resultaten op lokaal inkopen en loopt hiermee vooruit op de MRA.
 - 2.3 Het college gaat onderzoeken binnen de huidige contracten met onze partners naar ruimte om aansluiting te vinden op de laatste technische ontwikkelingen en

samenwerkingsinitiatieven, binnen de MRA, op het gebied van textielsortering en -verwerking.

3. Het college onderschrijft dat het actief betrokken en (mede)verantwoordelijk wil zijn voor het aanjagen van en het meebouwen aan de software en orgware van de fietsinfrastructuur en daarmee voor het verder stimuleren van het fietsgebruik.
 - de ondertekening in oktober van het daarop gerichte overkoepelende convenant (onder het voorbehoud dat er op dat moment een afspraak is over de benodigde basisfinanciering voor de uitvoering daarvan);
 - deelname aan de Green Deal Fiets MRA in de rol van:
 - lid kopgroep
 - sprinter- kind en fiets klimmer
 - sprinter - fietsvriendelijke arbeidsvoorwaarden
 - het actief verkennen van de raakvlakken tussen de eigen beleidsprioriteiten en de onder dat convenant in uitwerking zijnde specifieke afspraken (gericht op resp. het openen van fietsservicepunten, op het stimuleren van werknemers om de fiets te gebruiken, op de vorming van een regionaal fiets kenniscluster en op het stimuleren van het fietsgebruik van kinderen) en van de mogelijkheden om daarop aan te sluiten.
- 4.1 Het college van Haarlem onderschrijft het terugdringen van wegwerpplastic(cups) bij evenementen. De gemeente Haarlem heeft sinds 2020 eigen duurzame vergunningsvoorwaarden, waarbij organisatoren zelf het passende circulaire systeem kunnen kiezen.
- 4.2 Het college zet zich in om het hergebruik van (moeilijk) recyclebaar plastics te bevorderen door in de komende jaren bij tenminste één project met betrekking tot de inkoop van straatmeubilair in de openbare ruimte als eis te hanteren dat bij de toepassing van plastics gebruik wordt gemaakt van een substantieel percentage (moeilijk) recyclebaar plastics.
5. Het college herbevestigt de eerder in 2018 vastgelegde intentie om tot circulair opdrachtgeven en inkopen in de MRA te komen ([2018/181924](#)) door aan te geven dat in 2022 over de voortgang op de klimaatneutrale circulaire inkoop aan de MRA wordt gerapporteerd en door te bevestigen dat met actieve inzet wordt bereikt dat in 2025 50% van alle inkoop door de eigenorganisatie klimaatneutraal en circulair plaats heeft zoals in 2018 al is voorgenomen. Het college stemt er daarnaast mee in dat de handreikingen op de tien inkooppakketten die er eind 2022 liggen, alsmede handreikingen die op inkooppakketten die in de komende jaren worden opgeleverd, worden verspreid binnen de eigen organisatie, zodat de opdrachtgevers binnen de eigen organisatie deze kunnen gebruiken bij inkoop- en aanbestedingstrajecten binnen dat inkooppakket of om samenwerking te zoeken met andere MRA-partijen die met soortgelijke trajecten bezig zijn.

3. Beoogd resultaat

Het college van Haarlem laat de MRA weten op vier afspraken gezamenlijk met medeoverheden tot de genoemde uitwerkingsbesluiten te willen komen. Met het uitspreken van steun voor de voorgelegde afspraken wordt bereikt dat op vijf thema's een forse impuls aan de gemeenschappelijke duurzaamheidsambities kan worden gerealiseerd. Via deze afspraken wordt een concrete bijdrage geleverd aan de ambities met betrekking tot verduurzaming en innovatie door niet te blijven steken in intenties, maar gezamenlijk concrete richtinggevende besluiten te nemen.

4. Argumenten

1. Een bundeling van krachten vanuit de overheden is een voorwaarde om te komen tot innovaties en nieuwe economische propositities

Om tot werkbare propositities te komen is het van belang dat overheden op MRA-schaal gelijke voorwaarden aan het bedrijfsleven stellen of via samenwerking een markt creëren met een omvang waarop bedrijven met een zekere schaalgrootte rendabel kunnen opereren. Kansen kunnen niet of vooralsnog niet worden benut als alle overheden op de vijf onderwerpen steeds de eigen (inkoop)voorwaarden blijven hanteren.

2. Overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven versterken elkaar in de transitie naar een duurzame economie

De voorliggende afspraken op de vijf onderwerpen zijn in samenwerking tussen de MRA gemeenten en het bedrijfsleven en andere stakeholders uitgewerkt. De inzet van de voorgelegde afspraken is dat overheden en bedrijfsleven elkaar aanvullen en versterken. Bijvoorbeeld doordat, zoals bij circulair textiel wordt voorgesteld, overheden via de eigen circulaire inkoop het bedrijfsleven helpen bij het toepassen van gerecycled materiaal. Door die verbreding en innovaties kunnen door het bedrijfsleven vervolgens nieuwe afzetmarkten worden gegenereerd, kan marktexpansie plaatsvinden en ontstaan nieuwe vormen van (circulaire) werkgelegenheid. Op deze manier versterken overheid en bedrijfsleven elkaar en wordt direct bijgedragen aan de beoogde duurzame verbetering als antwoord op de coronacrisis.

Hieronder volgen per afspraak de bijhorende argumenten.

1. De afspraak 'Convenant Green Deal Houtbouw' wordt vanwege de omvang middels een apart collegebesluit behandeld (kenmerk 2021/418446).

2.1 Extra aandacht voor textielinzameling onder voorbehoud van beschikbaarheid financiële middelen

Bij de programmabegroting 2022 wordt besloten of de financiële middelen beschikbaar zijn voor de uitvoering van SPA 2.0. Binnen het SPA 2.0 programma wordt rekening gehouden met de mogelijkheid om de BEST tas te implementeren. Met de BEST-tas kunnen Haarlemmers op een makkelijk manier hun Boeken, Elektrische apparaten, Speelgoed en Textiel gescheiden houden en

aanbieden. Met deze complementaire inzamelmethode tegengaan van vervuiling en wordt ingezet op het ophalen van extra kilo's.

2.2 Haarlem heeft de bedrijfskleding circulair aanbesteed

Het college van Haarlem neemt de handreiking klimaatneutrale en circulaire inkoop bedrijfskleding niet mee, want de bedrijfskleding is begin 2021 al aanbesteed. Haarlem boekt inmiddels goede resultaten op lokaal inkopen en loopt hiermee vooruit op de MRA. Er is aanbesteed met behulp van circulaire eisen en criteria. De levering van bedrijfskleding is voor de gemeente Haarlem in het eerste kwartaal van 2021 gegund voor een periode van minimaal 3 jaar met een optie tot verlenging tot 7 jaar.

2.3 Samenwerken binnen de mogelijkheden op het gebied van textiel draagt bij aan het verhogen van de circulariteit

De gemeente Amsterdam heeft het voortouw genomen om te komen tot nieuwe sorterings- en verwerkingsmogelijkheden die verder bijdragen aan de lokale circulariteit. Hiervoor is schaalgrootte een belangrijke voorwaarde. De schaalgrootte van Amsterdam is niet toereikend en daarom wordt de samenwerking met MRA partners opgezocht, waaronder de gemeente Haarlem. Paswerk als vaste sorteerder van het Haarlemse textiel en werkvoorzieningsschap van de gemeente Haarlem is de aangewezen partij om hier invulling aan te geven. Eventueel in afstemming en samenwerking met de gemeente en Spaarnelanden.

3. Green deal MRA als fietsmetropool

Haarlem sluit aan als lid van de kopgroep, dit sluit goed aan bij de ambities voor de fiets in het coalitieakkoord, de Structuurvisie Openbare Ruimte en het Mobiliteitsbeleid en de projecten die hier de komende jaren voor gepland staan. Het vergroten van het netwerk en kennisdeling met partners helpt om de ambities voor de fiets te halen. Haarlem gaat zich inzetten als sprinter bij de thema's 'Kind en fiets' en 'Fietsvriendelijke arbeidsvoorwaarden'. Arbeidsvoorwaarden kunnen door een gemeente niet eenzijdig worden vastgesteld, dit is een uitkomst uit landelijk overleg. Voor de reiskostenregeling kunnen de colleges lokaal met de bonden in overleg.

4.1 Haarlem heeft duurzame voorwaarden voor evenementenvergunningen

Sinds 2020 heeft de gemeente Haarlem aanvullende duurzame vergunningsvoorwaarden opgenomen in de evenementenvergunning op het gebied van wegwerpplastic(cups). Haarlem werkt met een regeling waar de organisator zelf kan bepalen welk circulair systeem (het inzamelen van bекers voor hergebruik of recyclen) ze willen gebruiken omdat er niet één juiste oplossing is voor de verschillende evenementen.

4.2 Hergebruik van (moeilijk) recyclebaar plastics is een uitdaging

Binnen de gemeente Haarlem wordt in het kader van onderhoud gewerkt met vastgestelde types straatmeubilair en vaste leveranciers. De uitvoeringsorganisatie Spaarnelanden is verantwoordelijk

voor de inkoop en het beheer van het straatmeubilair. De gemeente Haarlem zal Spaarnelanden verzoeken hier werk van te maken, door bij één van de komende inkoopprocedures of bestelorders een eis tot hergebruik van (moeilijk) recyclebaar plastics op te nemen.

5. Klimaatneutrale inkoop maakt circulair inkopen haalbaarder

Het college vindt het van belang dat er naast circulaire en klimaatneutrale inkoop, ook de lokale economie door inkoop wordt ondersteund. Hiervoor wordt een actief uitnodigingsbeleid voor lokale ondernemers gevoerd, zodat ook zij deel kunnen uitmaken van de circulaire economie. Met dit besluit worden de doelen met betrekking tot circulair en klimaatneutrale inkoop zoals in het vastgestelde strategisch inkoopbeleid (2021/77894) verder ondersteund. Dit besluit zorgt ervoor dat de werkingssfeer van de oorspronkelijke afspraak over circulair inkopen (2018/181924) verruimd wordt met klimaatneutrale inkoop. Hierdoor wordt er in een groter deel van de inkooppakketten een bijdrage geleverd aan dit doel. Zo is de inkoop van energie niet als circulair te bestempelen maar wel klimaatneutraal als er hernieuwbare energie wordt ingekocht. Hiermee is het doel ook een stuk haalbaarder geworden.

5. Risico's en kanttekeningen

1. Aan het uitgangspunt dat afspraken moeten passen binnen (financiële) kaders wordt na toepassing toch niet voldaan

De afspraken hebben betrekking op nieuwe vormen van inkoop (textiel, plastic, circulair opdrachtgeven), nieuwe vormen van verwerkingscontracten (textiel, plastics), nieuwe vormen van kaders en contracten bij woningbouwprojecten (houtbouw) en op nieuwe vormen van samenwerking (circulair textiel, fiets). Juist doordat nog geen ervaringsgegevens bekend zijn, is het mogelijk dat in de praktijk op onderdelen toch een kostenverhoging voor de gemeente gaat optreden als gevolg van de nieuwe contracten en inkoopafspraken /overeenkomsten. Mocht hiervan sprake zijn, dan is in MRA verband afgesproken dat de afspraak in uitvoering kan worden gestopt of overheden en bedrijfsleven moeten opnieuw met elkaar in gesprek om te bezien hoe deze toename in kosten alsnog opgevangen kan worden.

2. De gemeente heeft de afspraken binnen de gemeentelijke kaders en realistisch benaderd

De gemeente Haarlem heeft de 'afsprakenset MRA Duurzaamheid Top 2021' ontvangen van het MRA programma Circulaire economie op 9 juli 2021. Deze is door het college beoordeeld op de financiële haalbaarheid en inzet van de ambtelijke organisatie. Daarnaast mag er geen conflict ontstaan met vastgestelde beleidskaders en de contracten waar Haarlem aan gebonden is met samenwerkingspartners en leveranciers. Het college heeft binnen de genoemde kaders onderzocht op welke manier invulling kan of wordt gegeven aan de strekking van de afspraken.

3. Eigen gemeente staat buiten ontwikkelingen

Met de MRA overheden die de MRA-brede afspraken onderschrijven, kan gezamenlijk een gunstige uitgangspositie bij het aangaan van contracten met leveranciers of afvalverwerkende instanties

worden gecreëerd. Ook profiteren zij direct van de innovaties en leereffecten die optreden. Hoe meer MRA overheden meedoen, hoe gunstiger beide effecten. Vandaar het belang om te bereiken dat zoveel mogelijk MRA overheden tot overeenstemming komen tijdens de Duurzaamheid Top.

6. Uitvoering

Op basis van besluitvorming door de colleges zullen de afspraken op de Duurzaamheid Top van 15 oktober door alle afzonderlijke MRA-overheden die dat willen en de vertegenwoordigers van de betrokken bedrijven en andere stakeholders worden ondertekend.

Wethouder Robbert Berkhout zal de overeengekomen afspraken op de Duurzaamheid Top ondertekenen.

Na de Duurzaamheid Top zullen vervolgens de afspraken verder worden uitgewerkt.

7. Bijlagen

1. Aanbieding 'Afspraken set MRA Duurzaamheid Top 2021' (9 juli 2021)